

Institutt for lærerutdanning og skoleforskning

Universitetet i Oslo

for Sykehuset Østfold

22. mars 2011

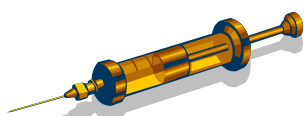

Introduction
Materials & Methods
Results
and
Discussion

Skriveverksted

~ fagskriving med Femavsnittsmetoden ~

Formål:

Skriveverkstedet skal gi deltakerne noen enkle og allment nyttige verktøy for *skrivetrening*, *tekstutvikling* og for *startfasen* av skrivearbeid, med fokus på skriving av fagartikler. Med denne metoden kan du trene deg til å alltid kunne skrive et par sider på en halv time.

Arbeidsmåten vil være praktisk nyttig både som teknikk for egen skriving, som utgangspunkt for skrivesamarbeid, og som teknikk for skriveledelse.

I opplysningens tjeneste

~ medborgerlig dannelse ~

Endeløst tomsnakk i hytt og vær:

Hva skal drøfting og argumentasjon tjene til?

1. **Hindre blodbad** [demokrati]
ved å utøve konflikter gjennom ordstrid
2. **Utvikle enighet** [byråkrati & spilleregler]
finne felles grunn i *stridsspørsmål*
3. **Danne medborgere** [skole og folkeskikk]
som er i stand til å tale sin egen sak
4. **Fjerne tvil** [vitenskap, f.eks. *peer-review*]
finne sikker grunn i *tvilsspørsmål*
5. **Alt i alt:** å opplyse saken ...
... til beste for fellesskapet

Dermed er det en grunnleggende demokratisk ferdighet å tåle både motargumenter og nederlag

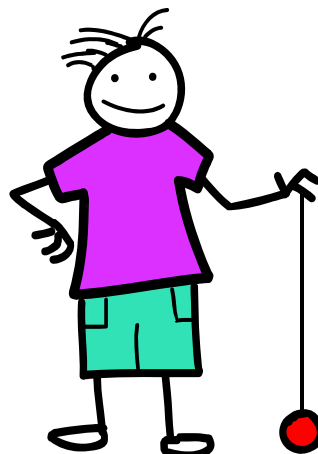

Med STOR eller LITEN skrift?

i voksen alder er skriving erfaring + vaner

www.skrivekurs.uio.no

- ✓ I læreres undervisningsopplegg er skriving som regel forbundet med STORE arbeidsoppgaver, slike som *rapportering*, eksamensforberedende *prøver*, og selve *eksamen*.
- ✓ Etter mange års *trening* på slik skoleskriving er du *vant* til å skrive stort, og med veldig alvor:
 1. **alene**
 2. **i siste liten**
 3. **uten tid til forbedring**
 4. **uten å se deg tilbake**
- ✓ *Hensikten med dette skrivekurset er å vise fram SMÅ skriveaktiviteter som kan integreres i det daglige arbeidet over tid: små skritt og liten skrift. Her får du små verktøy; til å komme i gang, til problemstilling, til skisseskriving, til omdisponering, og til forbedring av tekst ...*
- ✓ *... små treningsting, til å få litt dilla på?*

k.h.flyum@iis.uio.no

Å komme i gang

~ en dialektisk metode ~

Friskriving og idéutvikling – i 7 trekk:

1. Friskriving (3-5 minutter)
2. Hovedbudskap (1 setning)
3. Spørsmål
(NB: *strid* eller *tvil*; *to* eller *mange* svar?)
4. Alternative spørsmål
5. Diskuter og vurder
6. Velg
7. Forklar

Hver av disse deløvelsene er i seg selv en liten *vending*, en liten skrivestrategi – dermed er hele øvingssettet et slags sammenleggbart lommeverktøy.

Påstand:

Å formulere en problemstilling tar ca. 7 minutter

Femavsnitts-skissen

~ å skrive en skisse, like greit ~

En drøy halvtimes arbeid gir 1-2 sider maskinskrevet tekst – selv på en dårlig dag; det er en hel liten begynnelse:

www.skrivekurs.uio.no

- ✓ Skriv fem setninger;
 - 1 først én setning der du presenterer emnet du vil bruke.
 - 2, 3, 4 Deretter nevner du tre moment som utvikler emnet; hvert moment sin setning.
 - 5 Avslutt med å lage én setning som sammenfatter.
- ✓ Og så kan du utvide hver av disse fem setningene til et avsnitt.

Dermed har du en femavsnitts skisse, med
begynnelse - midte - slutt

<i>Presentasjon</i>	<i>Hoveddel</i>	<i>Sammenfatning</i>
[etos]	[logos]	[patos]
Vis at du tar hensyn!	Vis at du er rimelig!	Vis at du tar ansvar!

k.h.flyum@is.uio.no

Responsråd

~ gjensidig veiledning ~

To tommelfingerregler når du skal gi respons, for eksempel kommentarer til et førsteutkast:

1. Lær deg å se **hva som er fått til**
2. Lær deg å **stille gode veiledende spørsmål**

✓ NB!

Når du gir respons

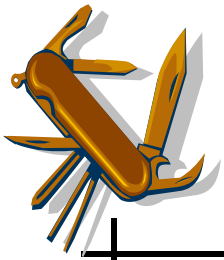
- ✓ Ikke gi **for mye** respons
- ✓ Unngå **tomt skryt, jåleri** og **språkpirk**

Når du får respons:

- ✓ **si minst mulig** og
- ✓ **noter mest mulig**

- ✓ NB!! Samarbeid om skriving må begynne i tide, fordi: fagskriving læres langsomt ved gjensidig veiledning; ved å skrive fag sammen med andre fagfolk, i faglige sammenhenger.

Q.E.D.*

= femavsnittsmetoden =

Erfaringene her & nå har bevist at:

1. Du kan:
 - a. skrive fem minutter i full fart, om nesten hvilket som helst emne, uten å tenke deg om først; **press-skriving**
 - b. formulere et **hovedbudskap** i én setning
 - c. ta enhver setning og gjøre den om til et **spørsmål**
2. Du kan, til ethvert emne:
 - a. *nevne emnet*
 - b. *nevne 1-2-3 moment som utvikler emnet (for det 1., for det 2., for det 3...)*
 - c. *sammenfatte*
3. Du kan: gi og motta **råd & veiledning**

Dermed har du et fullgodt utgangspunkt. Nå er det bare å trene, så går det bra. Det er stadig *trening* som er veien til *mestring*.

Fem i startfasen

~ prosjektbeskrivelse ~

1. *Hva har du tenkt å undersøke?*

Presentasjon (kort)

2. *Hva spør du om, og hvorfor?*

Problemstilling

3. *Hvilke bevismidler tror du finnes?*

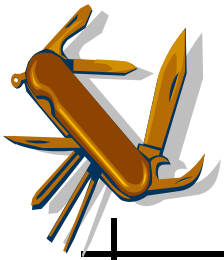
Materiale

4. *Hvordan vil du bruke dem?*

Metode

5. *Hva venter du i beste fall å oppnå?*

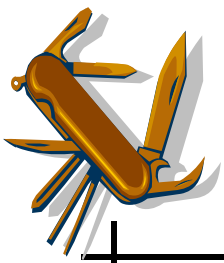
Sammenfatning (kort)

Fem i farten

~ framdriftsrapport ~

- 1. Hva er det, emnet du arbeider med for tiden? Og hvordan ble det mulig?*
- 2. Hva har skjedd fram til nå?*
- 3. Hva er det viktigste akkurat nå?*
- 4. Hvordan tror du det går videre - hva er neste utfordring?*
- 5. Og hva oppnår du i beste fall med dette arbeidet?*

IMRaD

~ vitenskapsartikkelen ~

Verdens mest anbefalte form for *rapporterende* vitenskapelige artikler. Her operasjonalisert ved hjelp av spørsmål og femminutters skriving:

www.skrivekurs.uio.no

✓ Introduction

1: *Hva er det du har gjort?*

✓ Material and Methods

2: *Hva brukte du, og hvordan?*

✓ Results

3: *Hva ble resultatet?*

... *and* ...

✓ Discussion

4: *Hva betyr resultatet*

5: *Hva sier de andre?*

k.h.flyum@is.uio.no

Byråkratisk skisse

~ sakspapir & oppdragsforskning ~

www.skrivekurs.uio.no

1. *Presentasjon: Oppdrag og mandat*
2. *Vedtaksforslag*
3. *Hovedargumentasjon
(pro)*
4. *Utredning/drøfting/begrunnelser
(pro & contra)*
5. *Sammenfatning (\approx punkt 2 ovenfor)*

k.h.flyum@is.uio.no

Hva har vi lært å lage?

~ én teknikk for alskens tekster ~

- ✓ ½-3 minutter muntlig replikk?
- ✓ 3-15 minutter muntlig innlegg?
- ✓ 1,5-2 maskinsider på 30-45 minutter?
- ✓ 30-45 minutter muntlig foredrag?
- ✓ 8-10 maskinsider på en rolig dag? /§nei!?!#/
- ✓ Egen skriving, skriveveiledning, skriveledelse?

Arbeidsteknikken med femavsnitts skisser virker ganske enkelt fordi *den bygger på overkommelighet for oppmerksomheten* vår. (Korttidsminnet har 7+/-2 plasser. Så dermed tar vi lettest til oss oppskrifter med fem eller færre punkt.) I tillegg passer metoden for trening av *konsentrasjonsspennet*. De aller fleste *instrumentelle* tekstmodeller vil kunne tilpasses denne malen.